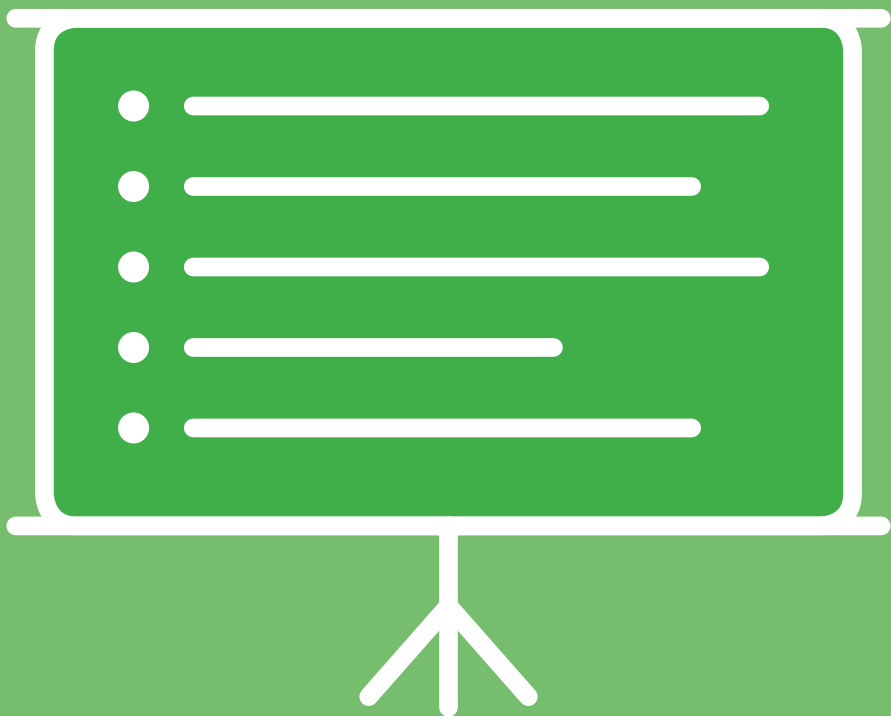


# Avfall Sveriges ståndpunkter



AVFALL SVERIGE

Avfall Sveriges ståndpunkter är det dokument som vägleder ställningstaganden och åtgärder för att utveckla förebyggande, återanvändning och avfallshanteringen samt kommunernas roller inom dessa. Utgångspunkten är Avfall Sveriges uppdrag och vision med tillhörande mål och målbild för kommunernas roll.

Dokumentet används för organisationen Avfall Sverige när exempelvis remissvar utarbetas, debattartiklar och annan opinionsbildning eller initiativ tas från Avfall Sverige för att ändra regelverk eller liknande.

Ståndpunkterna kan också användas av medlemmarna i Avfall Sverige när olika planer och ställningstagande görs om hanteringen på lokal och regional nivå.

Ståndpunkterna är senast reviderade 2018.

## Avfall Sveriges uppdrag

- » Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom förebyggande, återanvändning och avfallshantering.
- » Avfall Sverige har Sveriges kommuner och deras kommunala bolag som medlemmar och därutöver företag som associerade medlemmar.
- » Avfall Sveriges ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen inom förebyggande, återanvändning och avfallshantering.
- » Avfall Sverige arbetar med samhällskontakter, rådgivning, utbildning och utveckling.

## Avfall Sveriges vision och långsiktiga mål

Avfall Sveriges vision är ”Det finns inget avfall”.

Avfall Sveriges långsiktiga mål är att tillväxt inte resulterar i mer avfall och att Sverige klättrar mätbart högre upp i avfallshierarkin.

Det betyder att Avfall Sverige verkar för att hushåll och andra ska kunna konsumera och agera ansvarsfullt. Målen följs upp via avfallsmängder, avfallsindikatorer och plockanalyser.

Kommunerna är ambassadörer, katalysatorer och garanter i arbetet för att närma sig visionen och de långsiktiga målen.

Avfall Sverige verkar genom kunskap, erfarenhet och utifrån ett samhällsansvar, direkt och indirekt, för att inget onödigt konsumeras och för att allt kommer till optimal nytta.

## Hållbar produktion och konsumtion

Hållbar design, produktion och konsumtion är viktiga aspekter som påverkar avfallshanteringen.

### **Avfall Sverige anser att:**

- » produkter behöver få en längre livslängd, bli lättare att återvinna och vara giftfria när de återvinns.
- » konsumenternas kunskap om konsumtionens totala påverkan på miljön (det osynliga avfallet) behöver höjas, så att också konsumenten kan ta ansvar för sin konsumtion.

## Avfallshierarkin

### **Avfall Sverige stödjer avfallshierarkin som princip, vars prioritetsordning är att:**

- » förebygga uppkomsten av avfall och främja återanvändning samt fasa ut farliga ämnen i material och produkter.
- » förbereda avfall för återanvändning.
- » materialåtervinna inklusive biologisk återvinning (och biogas).
- » genom förbränning energiåtervinna avfall som inte kan eller ska materialåtervinnas.
- » bortskaffa avfall som inte längre kan eller ska återanvändas eller återvinnas på annat sätt.

### **Avfall Sverige anser också att:**

- » det är viktigt att arbeta för att motverka nedskräpning och dumpning.
- » avfall som en gång har bortskaffats kan återvinnas, till exempel genom landfill mining, om det sker på ett ur miljösynpunkt acceptabelt sätt.

## Ansvar och roller

### **Avfall Sverige anser att avfallshanteringen:**

- » är en väsentlig del av samhällets infrastruktur.
- » ska ge en god och behovsanpassad service för invånare och verksamheter.

### *Kommunernas ansvar*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » kommunerna verkar för att förebygga avfall och främja återanvändning samt för att återvinna och bortskafta avfall på bästa sätt.
- » kommunernas ansvar för avfall är en allmännyttig tjänst som alla behöver.
- » kommunerna organiserar sig och samverkar med såväl andra kommuner som externa aktörer på det sätt man bäst finner lämpligt.
- » kommunernas ansvar verkställs i egen regi eller med privata utförare.
- » kommunerna kan erbjuda tjänster av allmänt ekonomisk intresse till andra kommuner och verksamheter.
- » avfallsverksamheten bör särredovisas ekonomiskt.

### *Producenternas ansvar*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » producenterna har ansvar för utformning och produktion av alla de produkter som sätts på marknaden så att avfallshierarkin uppfylls.
- » förorenarens betalningsansvar och principen om producentansvar ska fullföljas.

### *Avfallsinnehavarens ansvar*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » avfallsinnehavare ska följa avfallshierarkins principer på samma sätt som kommuner och producenter.

## Lagar och styrmedel

### *Lagar och regler*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » miljöbalkens definition av hushållsavfall är grunden för kommunernas ansvar.
- » producenterna har det fulla ekonomiska ansvaret för produkter som omfattas av producentansvaret.
- » kommunerna ska ansvara för insamlingen av avfall från hushåll som faller under lagreglerade producentansvar.
- » producenterna ska ansvara för återvinning av avfall från hushåll som faller under lagreglerade producentansvar.

### *Mål för förebyggande, återanvändning och avfallshantering*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » samhällets beslutade miljö- och klimatmål är viktiga för omställningen att nå Avfall Sveriges långsiktiga mål.
- » målen ska utformas så att de mäter det faktiska utfallet.

### *Ekonomiska styrmedel*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » skatter och avgifter kan användas för att styra avfallshanteringen.
- » kommunernas avfallsavgifter ska utgå från miljöbalken och kommunallagen.
- » marknadsprissättning bör gälla när kommuner och kommunala bolag agerar på marknaden.
- » statliga skatter och avgifter på avfall bör återföras till branschen för dess utveckling.

### *Informativa styrmedel*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » målgruppsanpassad kommunikation bör användas för ökad förståelse för det hållbara samhället och rörelsen uppåt i avfallshierarkin.
- » kommunikationen når bäst effekt i kombination med andra styrmedel och en fungerande infrastruktur.

### *Upphandling och försäljning*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » upphandlings- och affärsmodeller som stödjer avfallshierarkin ska användas i första hand.
- » samverkan mellan kommuner ökar kompetensen för upphandling och försäljning.
- » försäljning av resurser ska göras med samma affärsmässighet som vid upphandling.

## Planering, samordning och säkerhet

### *Planering och lokalisering*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » frågor om förebyggande, återanvändning och avfallshantering ska integreras tidigt i samhällsplaneringen.
- » kommunernas avfallsplaner är en självklar del i den fysiska planeringen.
- » avfallsanläggningar ska lokaliseras, utformas och drivas så att människors hälsa samt miljön skyddas både på kort och lång sikt.

### *Teknisk infrastruktur*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » avfallshanteringen utformas så att det främjar förebyggande och återanvändning.
- » en helhetssyn för insamlingen av olika avfallsfraktioner ska förordas.
- » avfallshantering bör samordnas med annan infrastruktur, exempelvis transporter, energiförsörjning med mera för att uppnå synergier.
- » teknikutveckling och bättre miljöprestanda hos avfallsanläggningar är viktigt för att minimera miljöpåverkan och öka återvinning av energi och material.

### *Arbetsmiljö och säkerhet*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » personal, kunder och allmänhet ska ha en trygg och säker miljö att arbeta och vistas i.
- » forskning och utveckling inom arbetsmiljöfrågor samt samarbete mellan branscher är viktigt för att utveckla och säkra en god arbetsmiljö.

## Innovation, kommunikation och kunskap

### *Rapportering och statistik*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » gemensam rapportering, statistik och jämförelser är strategiska verktyg för uppföljning och utveckling inom området.

### *Kommunikation*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » kommunikation och information är viktiga verktyg för att förändra attityder och beteenden som behövs för att nå Avfall Sveriges övergripande mål.

### *Forskning och utveckling*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » staten bär ansvaret för grundläggande forskning inom förebyggande, återanvändning och avfallshantering.
- » kommuner och kommunala bolag, enskilt eller gemensamt exempelvis genom Avfall Sverige, ska driva branschens utveckling.
- » det är viktigt med samarbete med övriga kommunala aktörer, högskolor, universitet, näringslivet samt civilsamhället i frågor som rör forskning och utveckling.

### *Utbildning och rekrytering*

#### **Avfall Sverige anser att:**

- » det är angeläget att skapa hög kompetens inom förebyggande, återanvändning och avfallshantering genom utbildning.
- » det är viktigt med samarbete mellan branschen och högskolor, universitet, näringslivet samt civilsamhället för att bibehålla fortsatt hög status och säkra framtida rekryteringsbehov.

*Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall".*

*Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunen och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.*

**Adress** Baltzarsgatan 25, 211 36 Malmö

**Telefon** 040-35 66 00

**E-post** [info@avfallsverige.se](mailto:info@avfallsverige.se)

**Hemsida** [www.avfallsverige.se](http://www.avfallsverige.se)